

Seat No. : _____

ME-115

March-2022

M.A., Sem.- I

405 : Sociology

(Sociology of Change and Development)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – 1

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.)

42

1. સામાજિક પરિવર્તન એટલે શું ? તેના લક્ષણો સવિસ્તર વર્ણવો.
2. વિકાસના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેનું અભ્યાસક્ષેત્ર ચર્ચો.
3. સામાજિક પરિવર્તન અંગેનો ઉત્ક્રાંતિવાદી સિદ્ધાંત સમજાવો.
4. સામાજિક પરિવર્તન અંગેનો સંઘર્ષવાદી સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો.
5. સામાજિક વિકાસ એટલે શું ? વિકાસનો આધુનિકતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
6. ગ્રામીણ વિકાસનો ગાંધીજીનો અભિગમ સ્પષ્ટ કરો.
7. ગ્રામીણ વિકાસ અંગેની વિવિધ યોજનાઓ સદૃષ્ટાંત ચર્ચો.
8. વિસ્થાપન એટલે શું ? ગુજરાતમાં વિસ્થાપનના કારણો સદૃષ્ટાંત સમજાવો.

નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર)

8

1. સાંસ્કૃતિક પરિવર્તન એટલે શું ?
 2. સામાજિક વિકાસ એટલે શું ?
 3. સામાજિક ઉત્ક્રાંતિનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
 4. આશ્રિતતાનો અર્થ આપો.
 5. સર્વોદય એટલે શું ?
 6. ગ્રામદાનનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
 7. વર્ગ સભાનતા એટલે શું ?
 8. સીમાંત સમૂહ કોને કહેવાય ?
-

Seat No. : _____

ME-115

March-2022

M.A., Sem.- I

405 : Sociology

(Sociology of Change and Development)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – 1

Answer any **three** of the following questions : (All questions carry equal marks) **42**

1. What is Social Change ? Describe its characteristics.
2. Give the meaning of sociology of development and discuss its subject matter.
3. Explain the theory of evolution regarding social change.
4. Clarify the conflict theory of social change.
5. What is social development ? Explain the modernization theory of development.
6. Explain Gandhian approach to rural development.
7. Discuss in detail the various schemes of rural development.
8. What is displacement ? Explain the reasons for displacement in Gujarat with example.

PART – 2

Answer any **four** of the following questions :

8

1. What is cultural change ?
 2. What is social development ?
 3. Who gave the concept of social evolution ?
 4. Give the meaning of dependency.
 5. What is 'Sarvodaya' ?
 6. Who gave the concept of 'Gramdan' ?
 7. What is class consciousness ?
 8. Marginal group means what ?
-